

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

τεύχος 60

Νοεμβριος — Δεκεμβριος 1986

Διμηνιαία έκδοση

του Εθνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος

«ΥΓΕΙΑΣ ΘΕΡΑΠΙΑ»

ΕΣΔΝΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Εθνικός Σύνδεσμος
Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος
Πύργος Αθηνών, Γ κτίριο, 2ος όροφος
Μεσογείων 2 115 27 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 77 02 861

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ε. Δημητρίου
Β. Λανάρα
Μ. Μαλγαρινού

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μαρία Μαλγαρινού
Καθηγήτρια ΤΕΙ Αθηνών
Πύργος Αθηνών - Γ Κτίριο
2ος όροφος - 115 27 ΑΘΗΝΑ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Φωτοστοιχειοδεσία - Σχεδιασμοί
Εξώφυλλο - Εκτύπωση

Κατεχάκη & Αδριανείου 3 - 115 25 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 67 14 371 - 67 14 340

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Νοσηλεύτριες/-ές	_____	1000 δρχ.
Σπουδάστριες/-ές	_____	500 δρχ.
Οργανισμοί - Εταιρείες - Βιβλιοθήκες	_____	1500 δρχ.
Εξωτερικό	_____	15 \$
ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ		170 δρχ.

Εγγραφές συνδρομητών περιοδικού
BHTA medical arts

1. Απονομή επάθλου του Ιδρύματος «Γιώργης και Κατίγκω Λαιμού» εις Αδελφίν Νοσοκόμον	184
2. Τζάνειο Γενικό Νοσοκομείο Πειραιά Γραφείο Διευθυνούσης	185
3. Εφημερίς της Κυβερνήσεως	186
4. Αθηνά Λαζαρίδου	187
5. Μαρία Μητροπούλου	189
6. Μια μικρή ανασκόπηση στην οργάνωση του γραφείου Διευθυνούσης του Θεραπευτηρίου «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ» <i>Αρίστη Δημητριάδου</i>	193
7. Η ηγεσία απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση του στόχου «Υγεία για όλους» <i>Dr. Halfdon Mahler</i>	197
8. Ίδρυση Τομέως Μονάδων Εντατικής Νοσηλείας	206
9. W.H.O. Features Οι Αδελφές οδηγούν την Πορεία <i>Dr. Halfdon Mahler</i>	209
10. Το Σήμα (έμβλημα) του 19ου Συνεδρίου του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσοκόμων	212
11. Θέμα του 19ου Συνεδρίου που θα πραγματοποιηθεί στη Seoul της Κορέας «Νοσηλευτική - ένα καινούργιο αύριο» «Nursing - a new tomorrow»	213
12. Συνέδρια - Σεμινάρια	214

**ΑΠΟΝΟΜΗ ΕΠΑΘΛΟΥ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
«ΓΙΩΡΓΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΙΓΚΩ ΛΑΙΜΟΥ»
ΕΙΣ ΑΔΕΛΦΗΝ ΝΟΣΟΚΟΜΟΝ**

Ευχαρίστως, σας ανακοινώνουμε ότι το πιό πάνω έπαθλο απενεμήθει φέτος στην κ. Ιουλία Πετροπούλου-Μαντζουράνη τέως Διευθύνουσα της Ανωτέρας Κρατικής Σχολής Νοσοκόμων Θεσσαλονίκης σε ωραία τελετή, που πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα του «ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ», στην Αθήνα, στις 9 Δεκεμβρίου 1986.

Το γνωστό πλέον στην Ελληνική Κοινωνία έπαθλον απονέμεται κάθε χρόνο σε έναν Ιερέα, ένα Δάσκαλο, μια Αδελφή Νοσοκόμο και ένα Λογοτέχνη. Συνοδεύεται από χρηματικό ποσό 200.000 δρχ.

Το Έπαθλο απενεμήθει στην κ. Πετροπούλου για την μετά αφοσίωσης και αρίστης επιτυχίας υπερτεσσαρακονταετή, ως Νοσοκόμο, Διδασκούς και Διευθυνούσης προσφορά των υπηρεσιών της προς την Ελληνική Κοινωνία και την Ελληνική Νοσηλευτική. Της κυρίας Πετροπούλου κωλυμένης να παραστεί εις την τελετή της απονομής παρέλαβε το Έπαθλον η παλαιά μαθήτριά της κ. Άννα Λαζαρίδου-Παπαδοπούλου, υπεύθυνος του τοπικού τμήματος ΕΣΔΝΕ Θεσσαλονίκης, η οποία ταξίδευσε επί τούτου εις Αθήνας.

Το ίδρυμα «ΓΙΩΡΓΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΙΓΚΩ ΛΑΙΜΟΥ» απένειμε επίσης έπαινον εις την προΐσταμένην Αξιωματικόν Αδελφή Νοσοκόμον, κ. Μαριάνθη Συμεωνίδου-Αρμενιάκου δια την μέχρι τώρα αξιόλογο δραστηριότητά της, στο Νοσηλευτικό έργο. Η κ. Αρμενιάκου είναι επίσης μέλος του Συνδέσμου μας και προσφέρει τις υπηρεσίες της στο 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών.

Συγχαίρουμε θερμώς τις συναδέλφους και ευχόμαστε συνέχιση της ωραίας προσφοράς των για την προαγωγή της Νοσηλευτικής στον τόπο μας.

ΤΖΑΝΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΠΕΙΡΑΙΑ

Γραφ.: Διευδυνούσης

Πειραιάς 15 Οκτωβρίου 1985

ΠΡΟΣ: Όλο το Προσωπικό του Ιδρύματος

Στις 20 Οκτωβρίου 1985 συμπληρώνω 35 χρόνια ενεργού υπηρεσίας και σύμφωνα με το νόμο, διακόπτω τον υπηρεσιακό μου δεσμό και αποχωρώ του Ιδρύματος.

Φεύγοντας, θα ήθελα, πρώτα απ' όλα να ευχαριστήσω το Θεό, που με αξίωσε με υγεία, σωματική δύναμη και ψυχική αντοχή να φέρω σε πέρας το έργο μου. Θα ήθελα ακόμα να ευχαριστήσω τη Διοίκηση του Ιδρύματος και τους Προϊσταμένους μου για την εμπιστοσύνη που με περιέβαλαν, το Ιατρικό προσωπικό για την ειλικρινή του συνεργασία και όλο το Τεχνικό και Βοηθητικό προσωπικό για τη συμπαράστασή τους στις προσπάθειες που κατέβαλα. Όμως, όλως ιδιαιτέρως, θέλω να ευχαριστήσω το Νοσηλευτικό προσωπικό, που στάθηκε κοντά μου. Η μακρά στενή και καθημερινή επαφή μου με αυτό, μου έδωσε την ευκαρία να βεβαιωθώ για τη βαθειά εκτίμηση που τρέφουν οι Αδελφές του Ιδρύματος μας στην αποστολή τους. Είναι αυτές, που έκαναν το κήρυγμα του Χριστού βίωμα. Έδωσαν στην αγάπη περιεχόμενο και έκαναν τον αλτρουϊσμό έργο του βίου τους. Μαζί τους μπόρεσα να βοηθήσω τον άρρωστο να αμβλύνει τον πόνο του. Και είναι σήμερα, στην έξοδό μου από την υπηρεσία, αυτή η βοήθεια, που έγινε έντονη αποδοτική δύναμη. Αυτή που μου δίνει ψυχική ηρεμία και την πιο μεγάλη ικανοποίηση. Κάτι, που μόνο όσες εργάστηκαν σαν Αδελφές μπορούν κάποτε να απολαύσουν. Και γι' αυτό θεωρώ εύνοια της ζωής μου και καλή διάκριση της τύχης μου, που σπούδασα Αδελφή και αφοσιώθηκα στο έργο της Νοσηλευτικής.

Με τις σκέψεις αυτές, σφίγγω το χέρι κάθε μιας Αδελφής του Ιδρύματος και εύχομαι σε όλες σας υγεία ατομική και οικογενειακή, αγάπη στο έργο σας και αφοσίωση στην αποστολή σας, για να δεχθείτε, όταν βρεθείτε στο κατώφλι της εξόδου από την υπηρεσία, την ικανοποίηση της καλής προσφοράς. Αυτή που θα μετριάσει το άλγος, που προκαλεί η αποκοπή από το ενεργό παρελθόν.

Η Διευδύνουσα Αδελφή
ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΚΥΡΙΤΣΗ

W.H.O. FEATURES
ΟΙ ΑΔΕΛΦΕΣ ΟΔΗΓΟΥΝ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ

Dr. Halfdon Mahler

Γενικός Διευθυντής ΠΟΥ

Αρ. 97, Ιούνιος 1985

Μετάφραση εκ του αγγλικού κειμένου
Ρίτα Σάσση
Επιθεωρητής Εθελοντής Αδελφή ΕΕΣ

Καθώς τα διάφορα κράτη μέλη του ΠΟΥ άρχισαν να εφαρμόζουν την πολιτική και στρατηγική τους για την επίτευξη του σκοπού «υγεία για όλους», μέσω της πρωτοβάθμιας υγειονομικής φροντίδας, έγινε περισσότερο φανερό ότι η επιτυχία της εφαρμογής αυτής εξαρτάται από το βαθμό αφοσίωσης των ατόμων, γιατί η βάση για την φροντίδα της υγείας είναι η αγάπη για τον συνάνθρωπό μας. Πιστεύω ότι οι Αδελφές από τη φύση του επαγγέλματος, πρέπει να διαδέτουν αυτή την αγάπη.

Η βασική αλλαγή προς το σύστημα υγείας που βασίζεται στην πρωτοβάθμια υγειονομική φροντίδα έγκειται στο ότι η έμφαση δίνεται στη βελτίωση της υγείας και την φροντίδα των ατόμων οπουδήποτε εργάζονται, ζούν και γυχαγωγούνται. Εκατομμύρια Αδελφές σε όλο τον κόσμο κρατούν το κλειδί της αποδοχής και εξαπλώσεως της πρωτοβάθμιας υγειονομικής φροντίδας γιατί συνεργάζονται στενά με το λαό είτε σαν Κοινοτικές υγειονομικές αδελφές στα δάση του Αμαζωνίου, ή σαν αδελφές Εντατικής θεραπείας σε μια μονάδα μεταμοσχεύσεων καρδιάς.

Στο Συνέδριο του Εκτελεστικού Συμβουλίου του ΠΟΥ του Ιανουαρίου 1985, έγινε μια πολύ έντονη συζήτηση που αφορούσε στην ανακοίνωση μιας αρμόδιας επιτροπής με θέμα την εκπαίδευση και εξάσκηση των Διδασκουσών και Διευθυνουσών.

Αν τα εκατομμύρια των Αδελφών στα χίλια διάφορα μέρη εκφράζουν τις ίδιες ιδέες και πεποιθήσεις για την πρωτοβάθμια υγειονομική φροντίδα και ενωθούν σε μια δύναμη, τότε θα μπορέσουν να δράσουν σαν μια ισχυρή δύναμη για την αλλαγή. Πιστεύω, ότι μια τέτοια αλλαγή επίκειται και ότι οι Αδελφές σε όλο τον κόσμο, που με το έργο τους έχουν αγγίξει βαθειά την κάθε μια από μας, θα βοηθήσουν να έλθει αυτή η αλλαγή. Ασφαλώς ο ΠΟΥ θα τις υποστηρίξει στην προσπάθειά τους να γίνουν φορείς της αλλαγής στο κίνημα «υγεία για όλους».

Για να πραγματοποιήσουν την πλήρη δυναμικότητα αυτής της πηγής, οι Αδελφές πρέπει να είναι οργανωμένες και έτοιμες να αντιμετωπίσουν κάθε

αντίσταση για αλλαγή, να συνεχίσουν την αρχική προσπάθεια και κατόπιν να αναπτύξουν στρατηγικές και σχέδια δραστηριότητας. Αυτό που είναι απόλυτα σαφές είναι ότι το νοσηλευτικό επάγγελμα είναι πανέτοιμο να αντιμετωπίσει αυτή την πρόκληση.

Μετά από μερικά χρόνια αμφιβολίας ο ΠΟΥ έχει τώρα συλλάβει τη σημασία αυτού του δυναμικού. Η οργάνωση έχει αντιληφθεί ότι οι αδελφές έχουν ήδη αρχίσει να είναι επικεφαλής του κινήματος και έχουν να επιδείξουν πολλές επιτυχίες. Τώρα που οι Αδελφές είναι επικεφαλής του κινήματος «υγεία για όλους» τα μέλη του Εκτελεστικού Συμβουλίου και εγώ προβλέπουμε ότι θα συμβούν τα ακόλουθα:

- Ο ρόλος της Νοσοκόμου Αδελφής θα αλλάξει και οι περισσότερες θα μετακινηθούν από τα νοσοκομεία στη καθημερινή ζωή της Κοινότητας όπου χρειάζονται πάρα πολύ.
- Οι Αδελφές θα γίνουν ένα κεφάλαιο για το λαό παρά για τους γιατρούς. Θα δραστηριοποιηθούν ακόμη περισσότερο στη διδασκαλία του λαού σε θέματα σχετικά με την υγεία.
- Οι επικεφαλής Αδελφές θα καινοτομούν αδιάκοπα και θα συμμετέχουν σε σχεδιασμό και αξιολόγηση προγραμμάτων.
- Οι Αδελφές θα συμμετέχουν πιο ενεργά σε διεπαγγελματικές διατομεακές ομάδες στα προγράμματα για τη βελτίωση της υγείας.
- Όλο και περισσότερες Αδελφές θα γίνονται ηγέτες και Διευθυντές ομάδων πρωτοβάθμιας υγειονομικής φροντίδας. Σ' αυτό θα περιλαμβάνεται και η καθοδήγηση και εποπτεία των μη επαγγελματιών λειτουργών υγείας της κοινότητας.
- Οι Αδελφές θα αναλαμβάνουν μεγαλύτερη ευθύνη στη λήψη αποφάσεων μέσα στις υγειονομικές ομάδες.

Αυτά δεν θα είναι καθόλου μια εύκολη διαδικασία. Η αρμόδια Επιτροπή εμπειρογνωμόνων, την ανακοίνωση της οποίας συζητούμε, αναγνώρισε την σημασία τεσσάρων παραγόντων για την υποστήριξη του ρόλου και του έργου της Αδελφής. Νέες στάσεις και αξίες, αναπροσανατολισμός των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, καλύτερη κατανομή πηγών και σαφής καθορισμός πολιτικής και σχεδίων για την ανάπτυξη του Νοσηλευτικού Προσωπικού. Κάτω από αυτό το πρίσμα, το Εκτελεστικό Συμβούλιο πείσθηκε για την ανάγκη επείγουσας δραστηριοποίησης των κρατών μελών για την εφαρμογή των συστάσεων της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων και για τον ΠΟΥ την ανάγκη να διαδώσει ευρέως την ανακοίνωση και να ανταποκριθεί δετικά στις αιτήσεις των χωρών στην προσπάθειά τους να αναπροσανατολίσουν την μεταβατική εκπαίδευση των Νοσοκομείων στην πρωτοβάθμια Υγειονομική Περιθαλψη.

Θα ενώσω τώρα τα νήματα των επιχειρημάτων μου και θα τα ανακοινώσω σαν μια δετική υπόσχεση του ΠΟΥ να υποστηρίξει το Νοσηλευτικό επάγγελμα στην κίνησή του να οργανώσει και να διευκολύνει τις αναγκαίες αλλαγές.

Πρέπει να αναγνωρίσουμε τον σπουδαίο ρόλο της Αδελφής για την πρό-

κληση ενδιαφέροντος προς όφελος μιας δετικής Υγείας και τον καθορισμό των διενεργειών για την επίτευξή της. Επειδή η πλειονότητα των *Εκπαιδευτικών προγραμμάτων* για Αδελφές δεν είναι πλήρως εναρμονισμένα με τις Κοινωνικές και Υγειονομικές ανάγκες της Κοινωνίας πρέπει να αυξήσουμε την υποστήριξή μας προς τις σχολές που αναπροσανατολίζουν τα προγράμμά τους και κατευθύνουν τις εμπειρίες τους για ευρύτερη διάδοση.

Όσο για τις Διευθύνουσες σχολών και τις Καθηγήτριες νοσηλευτικής εκπαίδευσης θα υποστηρίζουμε δυνατά εκπαιδευτικά προγράμματα για να απληφθούν το στόχο «Υγεία Για Όλους» μέσω της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, και θα τις ενθαρρύνουμε να σχεδιάσουν τα εκπαιδευτικά τους προγράμματα με βάση αυτόν τον σκοπό.

Οι *Σπουδαστές Νοσοκόμοι* πρέπει να ευαισθητοποιηθούν στη πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, στη σημασία συμμετοχής και της Κοινότητας στην υγειονομική φροντίδα και στην ανάγκη να ισχυροποιηθεί ο δεσμός μεταξύ των Νοσηλευτικών Σχολών και των Υγειονομικών Υπηρεσιών. Οι Καθηγήτριες πρέπει πάντα να έχουν υπόψη τους ότι οι σημερινοί σπουδαστές θα είναι οι αυριανοί υποκινητές της αλλαγής.

Είναι επιτακτική ανάγκη να εκπαιδευθεί ένας ικανός αριθμός Αδελφών για να αναλάβει *μεγαλύτερο Διοικητικό έργο* και να συμμετέχει στην ανάπτυξη μιας πολιτικής με ασφάλεια και αυτοπεποίθηση. Πρέπει να παράσχουμε βοήθεια ώστε να αποκτήσουν αυτές τις ικανότητες διοικήσεως.

Πάντως καμιά αλλαγή δεν μπορεί να γίνει πραγματικά χωρίς να συνοδεύεται από μια επανεκτίμηση της *πολιτικής του υγειονομικού ανθρωπίνου δυναμικού*. Μείναμε τόσο καιρό απομονωμένοι στον δικό μας ξεχωριστό χώρο δραστηριοτήτων -οι Αδελφές ήταν αποκλεισμένες από την λήψη αποφάσεων. Τώρα ήρθε ο καιρός για τους προγραμματιστές και υπευθύνους να συμπεριλάβουν τις Αδελφές Νοσοκόμες στις δραστηριότητες αυτές.

Πίσω από κάθε επιτυχημένη κίνηση υπάρχουν *ικανοί αρχηγοί*. Οι Αδελφές πρέπει να ενθαρρύνονται να γίνουν ικανοί αρχηγοί γιατί είναι ένας παράγων κλειδί που κινεί τους ανθρώπους, επιφέρει αλλαγές και διαφυλλάτει την δεοντολογία. Οι Αδελφές μπορούν να εκφράζουν τα αισθήματα των ατόμων που υπηρετούν και να τους δίνουν αξιοπιστία και δικαιολογημένη υποστήριξη.

Η πρωτοβάθμια υγειονομική φροντίδα είναι ένα από τα φαινόμενα της εποχής μας. Είναι ένας δυναμικός παράγοντας για την βελτίωση της ποιότητας ζωής του ανθρώπου. Ο σκοπός αυτός ήταν πάντα μια βασική δύναμη έλξεως για τις Αδελφές και την Νοσηλεία. Η χρησιμοποίηση της νοσηλευτικής εμπειρίας, της ενεργητικότητας, των ικανοτήτων και της αφοσίωσης θα συντελέσει πολύ στην επιτάχυνση της επιτεύξεως του αντικειμενικού σκοπού που είναι «υγεία για όλους».

ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

1. «Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Επιστήμη και Έρευνα» είναι ο τίτλος Διεθνούς Σεμιναρίου, που θα πραγματοποιηθεί από 5 έως 24 Ιουλίου 1987 στο Limburg της Ολλανδίας.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε:

International Seminar I.N.S.
Faculty of Health Sciences
University of Limburg
P.O.Box 616
6200 M.D. Maastricht, Netherland.

2. Δεύτερη Συνεδρίαση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας θα πραγματοποιηθεί στο Λονδίνο από 21 έως 23 Σεπτεμβρίου 1987.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε:

Conference and Exhibitions 4 Little
Essex str
London WC2R 3LF
Tel: 018366633

3. Η 3η Διεθνής Συνάντηση της Εντατικής Νοσηλευτικής Φροντίδας θα πραγματοποιηθεί στο Μόντρεαλ του Καναδά από 28 Αυγούστου έως 3 Σεπτεμβρίου 1988.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε:

AACN
One Civic Plaza
New Port Beach
CA California 92660
Tel: (714) 6449310
